

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie przewiduje nowelizację rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 639, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, wydanego na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.).

Nowelizacja rozporządzenia wynika z konieczności dostosowania jego przepisów do przepisów przewidzianych w:

- 1) projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej oraz
- 2) projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

Zmiany przewidziane w projekcie rozporządzenia polegają na:

- 1) dodaniu możliwości wyboru języka łacińskiego jako drugiego języka obcego w szkołach podstawowych (od klasy VII) i w szkołach ponadpodstawowych: liceum ogólnokształcącym dla dzieci i młodzieży oraz technikum (obok języka obcego nowożytnego);
- 2) zastąpieniu przedmiotu podstawy przedsiębiorczości przedmiotem biznes i zarządzanie – zakres podstawowy w liceum ogólnokształcącym, w tym liceum ogólnokształcącym dla dorosłych prowadzonym nauczanie w formie stacjonarnej i zaocznej, technikum i branżowej szkole I stopnia, a także dodaniu przedmiotu biznes i zarządzanie do katalogu przedmiotów nauczanych w zakresie rozszerzonym – w liceum ogólnokształcącym, w tym liceum ogólnokształcącym dla dorosłych prowadzonym nauczanie w formie stacjonarnej i zaocznej, oraz technikum;
- 3) rezygnacji z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości w ramowym planie nauczania dla szkoły policealnej i przeniesieniu godzin przeznaczonych dotychczas na ten przedmiot na kształcenie zawodowe.

W projekcie rozporządzenia proponuje się ponadto:

- 1) uchylenie załącznika nr 7 określającego ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum;
- 2) uchylenie, z dniem 1 września 2025 r., załącznika nr 10 określającego ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej.

1. Dodanie możliwości wyboru języka łacińskiego jako drugiego języka obcego w szkołach podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych: liceum ogólnokształcącym dla dzieci i młodzieży oraz technikum.

Jednym z podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa, ustalonych przez Ministra Edukacji i Nauki na rok szkolny 2021/2022, i kontynuowanym w roku szkolnym 2022/2023, jest działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy.

W związku z powyższym, oraz mając na względzie korzyści, jakie daje nauka języka łacińskiego (uczy logiki, myślenia, kultury, jest ogromną pomocą w nauce języków obcych nowożytnych), proponuje się dodanie języka łacińskiego, który będzie mógł być nauczany w szkole podstawowej (w klasach VII i VIII), liceum ogólnokształcącym dla dzieci i młodzieży oraz technikum, jako drugi język obcy. Dzięki wprowadzonej zmianie, od roku szkolnego 2023/2024, uczniowie klasy VII szkoły podstawowej, uczniowie klasy I liceum ogólnokształcącego dla dzieci i młodzieży oraz klasy I technikum będą mogli wybrać język łaciński jako drugi język obcy – jeżeli szkoła będzie miała ten język w swojej ofercie dydaktycznej. W konsekwencji w brzmieniu § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia uwzględniono język łaciński, tj. przesądzono, że podział na grupy jest obowiązkowy na obowiązkowych zajęciach z języka łacińskiego w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów. Powyższe zmiany zostały również przewidziane w załącznikach nr 1–3 do projektowanego rozporządzenia (załączniki nr 1, 4 i 5 do rozporządzenia).

2. Zastąpienie przedmiotu podstawy przedsiębiorczości przedmiotem biznes i zarządzanie.

W projekcie rozporządzenia proponuje się zastąpienie przedmiotu podstawy przedsiębiorczości w liceum ogólnokształcącym, w tym liceum ogólnokształcącym dla dorosłych prowadzącym nauczanie w formie stacjonarnej i zaocznej, oraz technikum, a także w branżowej szkole I stopnia przedmiotem biznes i zarządzanie – zakres podstawowy. Proponuje się również dodanie przedmiotu biznes i zarządzanie do katalogu przedmiotów w zakresie rozszerzonym. Będzie to skutkowało możliwością nauczania tego przedmiotu w szkołach ponadpodstawowych (liceum ogólnokształcącym, w tym liceum ogólnokształcącym dla dorosłych prowadzącym nauczanie w formie stacjonarnej i zaocznej, oraz technikum) jako jednego z przedmiotów rozszerzonych do wyboru przez uczniów począwszy od roku szkolnego 2023/2024.

Celem wprowadzenia nowego przedmiotu biznes i zarządzanie, w zakresie podstawowym i w zakresie rozszerzonym, jest dostosowanie kształcenia uczniów szkół ponadpodstawowych w tym obszarze do potrzeb rynku pracy lub wymagań uczelni oraz wyposażenie młodych ludzi w kompetencje, które pozwolą im na rozumienie i sprawne funkcjonowanie w świecie finansów i zarządzania oraz podejmowanie odpowiedzialnych decyzji finansowych.

W stosunku do przedmiotu podstawy przedsiębiorczości, w celu nadania bardziej praktycznego wymiaru temu nowemu przedmiotowi, w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu biznes i zarządzanie proponuje się redukcję i wymianę części zagadnień. Ograniczenie dotyczy przede wszystkim zagadnień makroekonomicznych, natomiast problematyka finansów osobistych oraz rozwój kompetencji miękkich zastąpiły część zagadnień teoretycznych. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla przedmiotu biznes i zarządzanie zakłada, że będą osiągnane efekty kształcenia związane głównie z kształtowaniem kompetencji przedsiębiorczych (w tym zarządzania sobą i swoimi finansami) oraz podstawowymi umiejętnościami analizy elementów otoczenia biznesowego pod kątem identyfikacji możliwych szans do uruchomienia własnej działalności gospodarczej, ale też przygotowaniem do wejścia na rynek pracy.

Dodatkowo proponuje się przesunięcie wymiaru godzin przewidzianych na realizację przedmiotu biznes i zarządzanie, który zastąpi obecny przedmiot podstawy przedsiębiorczości, między klasami w liceum ogólnokształcącym dla dzieci i młodzieży oraz technikum – z klas II i III do klas I i II. Przewiduje się ponadto możliwość realizacji tego przedmiotu w klasie I i II albo tylko w klasie I albo tylko w klasie II ww. szkół, przy czym dyrektor szkoły, podejmując tę decyzję, jest obowiązany zachować wymiar godzin określony na realizację tego przedmiotu

w zakresie podstawowym w czteroletnim (w liceum ogólnokształcącym) lub pięcioletnim (w technikum) okresie nauczania, tj. 2 godziny tygodniowo. Powyższe zmiany nie spowodują zwiększenia łącznego wymiaru godzin w ww. typach szkół. Dla zakresu rozszerzonego tego przedmiotu w liceum ogólnokształcącym dla dzieci i młodzieży oraz technikum proponuje się 8 godzin tygodniowo w okresie nauczania.

W przypadku liceum ogólnokształcącego dla dorosłych prowadzącego zajęcia w formie stacjonarnej i zaocznej przedmiot biznes i zarządzanie został dodany do katalogu przedmiotów, które mogą być realizowane w zakresie rozszerzonym w wymiarze odpowiednio 6 godzin tygodniowo i 108 godzin w czteroletnim okresie nauczania.

Powyższe zmiany zostały przewidziane w załącznikach nr 2–4, 6 i 7 do projektowanego rozporządzenia (załączniki nr 4, 5, 8, 15 i 16 do rozporządzenia).

3. Rezygnacja z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości w ramowym planie nauczania dla szkoły policealnej i przeniesienie godzin przeznaczonych dotychczas na ten przedmiot na kształcenie zawodowe.

W ramowym planie nauczania dla szkół policealnych przedmiot podstawy przedsiębiorczości jest obecnie przewidziany tylko dla tych słuchaczy, którzy nie realizowali go na wcześniejszym etapie edukacyjnym w wymiarze 1 godziny tygodniowo w przypadku formy stacjonarnej oraz 10 godzin w I i II semestrze w przypadku formy zaocznej. Ponieważ przedmiot ten jest w szkołach ponadpodstawowych (wcześniej ponadgimnazjalnych) realizowany nieprzerwanie od 20 lat (od roku szkolnego 2002/2003) – obecnie nie ma już potrzeby dalszego utrzymywania funkcjonowania takiego rozwiązania. Proponuje się zatem rezygnację z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości w ramowym planie nauczania dla szkoły policealnej, od roku szkolnego 2023/2024, oraz przesunięcie wymiaru godzin przeznaczonych na ten przedmiot na kształcenie zawodowe – w przypadku formy stacjonarnej (1 godziny tygodniowo) z 18 na 19 godzin kształcenia zawodowego, a w przypadku formy zaocznej (10 godzin w semestrze) – ze 165 na 175 godzin kształcenia zawodowego w I i II semestrze.

W roku szkolnym 2021/2022, według danych systemu informacji oświatowej, w szkołach policealnych na 230 489 słuchaczy tylko 8% (19 128) stanowiły osoby w wieku 36 lat i więcej, tj. osoby, które w szkole ponadpodstawowej mogły nie realizować zajęć z podstaw przedsiębiorczości, przy czym nie jest wykluczone, że osoby te w toku dalszego kształcenia realizowały zajęcia z zakresu podstaw przedsiębiorczości (np. osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące dla dorosłych). Podstawy przedsiębiorczości będą mogli realizować

sluchacze szkól policealnych, którzy rozpoczéli ksztalcenie przed rokiem szkolnym 2023/2024 do zakonczénia ksztalcenia w tej szkole.

Powyższe zmiany zostały przewidziane w załączniku nr 5 do projektowanego rozporządzenia (załącznik nr 12 do rozporządzenia).

- 4. Uchylenie załącznika nr 7 określającego ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia, w tym branżowej szkoły I stopnia specjalnej dla uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, przeznaczonych dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum oraz załącznika nr 10 określającego ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej.**

W związku z reformą ustroju szkolnego wprowadzoną od roku szkolnego 2017/2018 oraz ukończeniem przez absolwentów dotychczasowego gimnazjum szkól nowego ustroju szkolnego nie ma już potrzeby utrzymywania obowiązywania ramowego planu nauczania dla branżowej szkoły I stopnia (załącznik nr 7 do rozporządzenia) oraz ramowego planu nauczania dla branżowej szkoły II stopnia (załącznik nr 10 do rozporządzenia), które były przeznaczone dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum. W roku szkolnym 2023/2024 do branżowych szkól I stopnia będą uczęszczali wyłącznie uczniowie, którzy są absolwentami 8-letniej szkoły podstawowej, dlatego proponuje się uchylenie załącznika nr 7 do rozporządzenia z dniem 1 września 2023 r.

W przypadku branżowych szkól II stopnia kształcenie w oparciu o ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły II stopnia, w tym branżowej szkoły II stopnia specjalnej dla uczniów w normie intelektualnej: niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, którzy realizowali ramowy plan nauczania dla branżowej szkoły I stopnia przeznaczony dla uczniów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum, prowadzącej zajęcia w formie dziennej, stacjonarnej i zaocznej (załącznik nr 10 do rozporządzenia), będzie prowadzone jeszcze w roku szkolnym:

- 1) 2023/2024 – w:

- a) klasie I branżowej szkoły II stopnia dla uczniów, którzy rozpoczęli kształcenie z dniem 1 lutego 2023 r.,
 - b) klasie II branżowej szkoły II stopnia;
- 2) 2024/2025 – w klasie II branżowej szkoły II stopnia będącej kontynuacją klasy, o której mowa w pkt 1 lit. a.

Mając na uwadze powyższe proponuje się uchylenie załącznika nr 10 do rozporządzenia z dniem 1 września 2025 r., tj. od roku szkolnego 2025/2026, gdy do branżowych szkół II stopnia będą uczęszczali wyłącznie uczniowie, którzy ukończyli branżową szkołę I stopnia jako absolwenci 8-letniej szkoły podstawowej.

Projekt rozporządzenia przewiduje również przepisy przejściowe. Projektowany § 2 rozstrzyga w jakich latach szkolnych i w jakich klasach (lub semestrach) poszczególnych typów szkół należy stosować ramowe plany nauczania w brzmieniu określonym znowelizowanym rozporządzeniem, natomiast § 3 rozstrzyga w jakich latach szkolnych i w jakich klasach (lub semestrach) poszczególnych typów szkół należy stosować ramowe plany nauczania w brzmieniu dotychczasowym.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2023 r., z tym że projektowany § 1 pkt 1 lit. b i pkt 8 wejdzie w życie z dniem 1 września 2025 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.